

ἐτραβήχθησαν οἱ μὲν διὰ Βλαζοχώρια καὶ ἡμεῖς διὰ τὸν λιμένα νὰ διαβῶμεν ἀντικρὺ εἰς τὸν Κάλαμον».

'Ακούσας ταῦτα ὅλα, διὰ νὰ μὴ πέσω ἀπὸ ἀπειρίαν εἰς κανὲν σῶμα Τουρκικὸν μοναχὸς μὲ τόσους δλγούς, ἐπίστρεψα εἰς τὸ πλοῖον <διὰ> νὰ μεταβῶ ἐκεῖθεν κ' ἐγὼ πρός τὸν "Οδυσσέαν καὶ ἀπὸ ἔξω νὰ διαβῶ εἰς τὸν Διαμαντὴν εἰς Ἐηροχώρι.

Διαβάντες εἰς τὸν Κάλαμον μὲ τὸ πλοῖον, μὲ ταῖς φελούκαις ἐβγήκαμεν εἰς τὸν Ρωπόν. Ἐκεῖ αἱ βίγλαις διὰ τοῦ συννήματος εἰδοποίησαν ὅτι οἱ Τούρκοι ἐκστράτευσαν πρὸς τὸ μέρος αὐτὸν <διὰ ξηρᾶς διὰ> νὰ αἰχμαλωτίσουν καὶ νὰ ἀρπάξουν, ἔχοντες τὴν πληροφορίαν ὅτι δλαι <ἐκεῖναι> αἱ θέσεις ἦτον κεναῖ.

'Ακούσας ὁ Κούταβος, πτερὰ ἔβγαλεν <εἰς τὸν πόδας τον> ἐμβαίνει εἰς τὴς βάρκαις καὶ κάν οὕτε μᾶς ἐρώτησεν τί θὰ κάμωμεν <ἡμεῖς>.

Οὕτως ξενυκτήσαντες <ἐκεῖ>, οἱ μὲν Τούρκοι ἥλθαν ἔως εἰς ἐν μέρος καὶ ἐπίστρεψαν

Δὲν ἐκδόθηκαν ἀκόμη οἱ δυοῖς δίλοις τοιμοὶ τοῦ Στρατιωτικῶν ἐνθυμημάτων τοῦ N. Κασμούλη γιὰ τὰ ἴδια μὲν δὲ M. Κούταβος ἀγνοεῖται καὶ σε νεωτερῷ χρονι

16 Νοεμβρίου 1939

Μὲ πολλὴν ἐκτίμηση

Φ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

Θράκης
1940
1940
r. 419-420

'Ανασκαφαὶ Ἀνατολικῆς Θράκης.—Κατὰ τὴν «Ἀπογευματινὴν» τῆς Κ)πόλεως (4 Σεπτ. 1939) κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς αἱ ὄποιαι ἔγιναν εἰς τὸ χωρίον Μετζηδὲ παρὰ τὸ Γεύλικοϊ ("Ἄγιος Στέφανος Κ)πόλεως) ἐξήγησαν εἰς φῶς μερικὰ ἀρχαιολογικὰ κειμήλια βυζαντινῆς ἐποχῆς. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει καὶ εἰς τάφος εἰς σχῆμα σταυροῦ. Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Μουσείου ἐξετάζει τὰ εὑρήματα διὰ νὰ καθορίσῃ τὴν ἀρχαιολογικήν των ἀξίαν.

Ἡ ίδια εἰς τὰς 29 Ὁκτωβρίου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας ἀναφέρει τὰ ἔξηντα :

«Ανασκαφαὶ ἔγιναν ἐφέτος κυριώς ἀπὸ τὸν σύνδεσμον τῆς Τουρκικῆς Ιστορίας εἰς τὸν πλησιόχωρον Μικρὸν Τσεκμετζὲ τὸ ἀρχαῖον Ρίγιον, ὃπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐδῶ ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου κ. Ἀζίζ καὶ εἰς τὴν Βιζύην ὃπὸ τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ μουσείου καθηγητοῦ Ἀρίφ Μουφίτ.

»Εἰς τὸν Μικρὸν Τσεκμετζὲ ἀνευρέθησαν τὰ ἔρείπια τοῦ ἐκεῖ φρού

ρίου, τὸ δποῖον, ὡς φαίνεται ἀπὸ ὥρισμένας ἐπισκευάς, ἔχοησιμοποιήθη καὶ ὑπὸ τῶν Ὁθωμανῶν.

«Ο Μικρὸς Τσεκμεδῆς ποὺ δεσπόζει τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν Θράκην καὶ δόποθεν διήχετο ἡ δημοσία λιθόστρωτος ὁδός, ἡ «Πλακωτὴ» ἢτο ἐπόμενον νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν στρατιωτικῶν τοῦ 7ου αἰώνος καὶ ἀνηγέρθη ἐκεῖ πύργος, ἀργότερον δὲ καὶ δόλοκληρος μικρόπολις τῆς δποίας τὰ ἐρείπεια εὑρέθησαν μὲ τὰς ἀνασκαφὰς ἐκείθεν τοῦ Τουρκικοῦ νεκροταφείου.

» Τοῖχοι, κίονες, κιονόκρανα πληροφοροῦν διτὶ ἐπόρκειτο περὶ μεγάλης ὀχυρωμένης θέσεως ποὺ ἐδέσποζε τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ λιμένος, μὲ τὴν λιμενοθάλασσά του ποὺ ἦτο ἐνδιαφέρον διὰ δρόμονας καὶ ἄλλα πλοῖα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

» Περισσότερον ἐνδιαφέρουσαι ἦσαν αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Βιζύνης¹⁾ ὅπου ἀνευρέθησαν καὶ ἐμελετήθησαν τύμβοι, τάφοι κάτωθι τεχνητῶν λόφων, τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς, ὡς ἐκεῖνοι ποὺ εὑρέθησαν ἄλλοτε εἰς τὸν Λαγκαδᾶ ὑπὸ τοῦ ἄλλοτε ἐφάρδου τοῦ Σεΐδη Μουσείου κ. Θ. Μακρίδη καὶ εἰς τὰ πέριξ τοῦ Μουστακοῦ πισσά τοῦ αρμενινοῦ Σβίλενγκραδ, ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Σοφίας κ. Φίλωφ, ἥδη ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας εἰς τὴν γειτονικὴν πόραν.

^Θ αὐτῷ Μανφίτ είγε τὸ εὐτύχημα νὰ πέρη εἰς τῶν αντικείμενα μεγίστης ἀρχαιολογικῆς ἀξίας, εἴ των αποτομῶν σπουδαιότερον είναι ἐν αργυροῦν κράνος μὲ παραστάσεις ἀπὸ πορταρίας τοῦ Διονύσου καὶ τὸ δποῖον ὡς σχῆμα ἐλάχιστα διαφέρει σημειωμάτων κράνους.

» Η μελέτη τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν τύμβων αὐτῶν, ποὺ εἶναι μία συνέχεια τῆς μυκηναϊκῆς ἐποχῆς, ἐκίνησε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον, ἀναπαράστασις δὲ τοῦ τύμβου αὐτοῦ, μὲ μεγίστην ἀκρίβειαν, ἔγινε εἰς τὸ ἔδω ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, εἰς τὴν αἰθουσαν «Γιλδῖζ».

» Χάλκινα οἰκιακὰ σκενή, εῖδη κεραμικῆς, ὑδρίαι, ὑψηλὰ χάλκινα πιαστήματα θυρῶν μὲ κεφαλὰς σατύρων κτλ., ὅλα προέρχονται ἀπὸ τοὺς τύμβους αὐτοὺς καὶ κατέχουν ἰδιαίτερον τμῆμα τῆς ἐν λόγῳ αἰθούσης.

» Ἐντύπωσιν κάμει ἡ ἀναφερθεῖσα ἀναπαράστασις τοῦ τύμβου, μήκους πέντε μέτρων, πλάτους τεσσάρων καὶ παρομοίου ὕψους, ἡ σαρκοφάγος του μὲ θύραν εἰς τὴν δεξιάν της πλευράν, ὡς καὶ ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ τάφου διακόσμησις: κνανοῦς θόλος, μὲ χρυσὰ ἀστρα καὶ γριλάνδα εἰς τὰς πλευράς, μ' ἄνθη καὶ ὑδρίας».

1) Ἡδε «Θρακικά». Τόμ. IA' σελ. 425- 428 καὶ Τόμ. IB' σελ. 406.